

Т. О. Гуржій,

к. е. н., доцент кафедри фінансів і обліку, завідувач відділу аспірантури та докторантури, Дніпровський державний технічний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3206-7448>

Д. К. Карамушка,

аспірант кафедри менеджменту і права, Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6637-8231>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.8.136

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОБУДОВИ УПРАВЛІНСЬКИХ МОДЕЛЕЙ ПІДПРИЄМСТВ

T. Gurzhiy,

PhD in Economics, Head of the Department of Postgraduate and Doctoral Studies,
Dnipro State Agrarian and Economic University

D. Karamushka,

Postgraduate student of the Department of Management and Law,
Dnipro State Agrarian and Economic University

FINANCIAL SUPPORT FOR MANAGEMENT MODELS CREATION OF ENTERPRISES

У даній статті проаналізовані основні питання, пов'язані з фінансовим забезпеченням побудови управлінських моделей, а також надані рекомендації щодо ефективного використання фінансових ресурсів на цей процес. Метою статті став аналіз і визначення фінансових аспектів, що пов'язані з розробкою та впровадженням управлінських моделей на підприємствах. Стаття спрямована на вивчення основних питань, пов'язаних з фінансовим забезпеченням побудови управлінських моделей, а також на розгляд практичних рекомендацій щодо ефективного використання фінансових ресурсів.

Управлінські моделі включають в себе стратегічне планування, бюджетування, управління ризиками та інші інструменти, які допомагають підприємствам досягати своїх цілей. Однак, побудова і реалізація таких моделей можуть бути досить витратними. У статті розглянуто різні джерела фінансування побудови управлінських моделей, такі як бюджетування, кредитування, інвестування та залучення зовнішніх інвесторів. Для кожного джерела наведено приклади та розглянуто переваги та недоліки. Також у статті наведено рекомендації щодо ефективного фінансового забезпечення побудови управлінських моделей на підприємствах, включаючи планування бюджету, пошук інвесторів, оптимізацію витрат та підвищення ефективності проєктів. Загалом, стаття надає цінну інформацію для менеджерів та фінансових аналітиків, які займаються побудовою управлінських моделей на підприємствах, та допоможе їм знайти ефективні способи фінансування цього процесу.

This article analyses the main issues related to financial support for building management models, and provides recommendations for the efficient use of financial resources for this process. The purpose of the article is to analyze and identify financial aspects related to the development and implementation of management models at enterprises. The article is aimed at studying the main issues related to the financial support of building management models, as well as at considering practical recommendations for the efficient use of financial resources. Depending on the scale and complexity of the management model, the financial costs of its development and implementation can vary from small to very significant. Funding can be provided from the company's own sources, as well as from external sources.

Management models include strategic planning; budgeting, risk management and other tools that help enterprises achieve their goals. However, building and implementing such models can be quite costly. This article discusses various sources of financing for building management models, such as budgeting, lending, investing and attracting external investors. Examples are provided for each source and the advantages and disadvantages are discussed. The article also provides recommendations for effective financial support for building management models at enterprises, including budgeting, investor search, cost optimization and project efficiency. In general, the article provides valuable information for managers and financial analysts involved in building management models at enterprises and will help them find effective ways to finance this process.

Financial support can play a significant role in improving management practices, innovation, growth and performance, depending on the specific context and characteristics of companies. Financial planning, budgeting, resource allocation, risk management, investment management and financial control are essential to establishing effective management models. Enterprises need to have effective financial management to ensure sustainability, growth and competitive advantage. The findings of this research can be important for policymakers and practitioners seeking to support the development and success of enterprises in different contexts.

Ключові слова: фінансовий менеджмент, стратегічне планування, ефективність управління, фінансова аналітика, бюджетування, інвестиції.

Key words: financial management, strategic planning, management efficiency, financial analytics, budgeting, investments.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ

Тема фінансового забезпечення побудови управлінських моделей підприємств є дуже актуальною в сучасному бізнес-середовищі, оскільки компанії зростають і розвиваються в динамічному та змінному бізнес-середовищі. У таких умовах управління фінансами є ключовим елементом успішної діяльності підприємства. Суб'єкти господарювання стикаються з різноманітними викликами, такими як зростання конкуренції, зміни ринкових умов, зміни в законодавстві тощо. В таких умовах необхідно постійно вдосконалювати управління підприємством, щоб залишатися конкурентоздатним. Управління підприємством потребує наявності різноманітних моделей, які дозволяють вирішувати різні завдання, такі як прогнозування розвитку підприємства, планування виробництва, контроль за фінансами тощо. Однак побудова таких моделей потребує значних фінансових витрат. У зв'язку з цим, стає важливим дослідження питань фінансового забезпечення побудови управлінських моделей на підприємствах. У даній статті будуть розглянуті основні аспекти фінансування проектів побудови управлінських моделей, розглянуті підходи до оцінки ефективності таких проектів та запропоновані рекомендації щодо підвищення ефективності фінансового забезпечення побудови управлінських моделей на підприємствах.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Представлено огляд останніх досліджень, пов'язаних з фінансовими питаннями побудови управлінських моделей на підприємствах. Бондаренко та Михайлова (2021) досліджували фінансові механізми побудови моделей управління на підприємствах. Вони довели, що фінансовий менеджмент має вирішальне значення для сталого розвитку та конкурентних переваг. Козаченко та Кузьменко (2021) дослідили фінансово-економічний аналіз формування моделей управління на підприємствах. Вони виявили, що фінансове планування, бюджетування та контроль витрат є важливими для створення ефективних моделей управління.

Ломачинська та Коваленко (2021) обговорили проблеми та шляхи вирішення фінансового забезпечення побудови моделей управління на підприємствах. Вони підкреслили, що ефективний фінансовий менеджмент необхідний для забезпечення стійкості підприємств. Коліушко та Масюк (2022) проаналізували фінансові аспекти моделей управління підприємствами. Вони дійшли висновку, що фінансове планування, управління ризиками та інвестиціями є критично важливими елементами побудови ефективних моделей менеджменту.

Карпенко та Дубинська (2022) дослідили фінансово-економічні механізми побудови моделей управління на підприємствах. Вони стверджують, що фінансове

планування, розподіл ресурсів та фінансовий контроль є важливими для створення ефективних моделей менеджменту. Шевчук та Ярмолюк (2022) досліджували фінансове забезпечення побудови моделей управління на малих та середніх підприємствах. Вони дійшли висновку, що фінансове планування, управління ризиками та фінансовий контроль мають вирішальне значення для ефективного менеджменту.

Смага та Ермоленко (2023) дослідили фінансові ресурси для побудови моделей управління на підприємствах. Вони підкреслили, що підприємства повинні мати ефективний фінансовий менеджмент для забезпечення стійкості та зростання. Стасюк та Білоус (2023) обговорили фінансово-економічні аспекти побудови моделей управління на промислових підприємствах. Вони виявили, що фінансове планування, бюджетування та фінансовий контроль є необхідними для прийняття рішень. Павленко та Ковальчук (2023) дослідили фінансове забезпечення моделей управління на підприємствах в умовах трансформації економіки. Вони стверджують, що ефективний фінансовий менеджмент має важливе значення для економіки. Тимошенко та Білик (2023) досліджували теоретичні та практичні аспекти фінансового забезпечення побудови моделей управління на підприємствах. Вони підкреслили, що ефективний фінансовий менеджмент необхідний для побудови стійких та конкурентоспроможних підприємств.

У вивчених джерелах літератури досліджується взаємозв'язок між фінансовою підтримкою та управлінськими практиками, зростанням і результатами діяльності компаній у різних контекстах. Фаччо та Сюй (2021) досліджують вплив фінансових обмежень на управлінські практики та зростання компанії, використовуючи вибірку американських компаній, акції яких котируються на біржі. Вчені виявили, що фірми з фінансовими обмеженнями, як правило, мають менш ефективні управлінські практики та нижчі перспективи зростання.

Лі та Кім (2021) досліджують вплив фінансової підтримки на управління та результати діяльності малих і середніх підприємств. Їхнє дослідження показує, що фінансова підтримка позитивно впливає на управлінські практики та фінансові показники компаній. Лі (2022) зосереджується на взаємозв'язку між фінансовою підтримкою, інноваціями та моделями управління на підприємствах. Науковці виявили, що фінансова підтримка позитивно впливає на інновації та впровадження передових управлінських практик. Boulanger і Sabadie (2022) досліджують вплив американської програми кредитування малого бізнесу на результати діяльності компаній та управлінські практики. Так, Хе та Чен (2023) досліджують зв'язок між фінансовою підтримкою, структурою власності та моделями управління на приватних підприємствах США. Вони використали вибірку з 1040 фірм і виявили, що фінансова підтримка позитивно впливає на впровадження передових управлінських практик і що фірми з вищим відсотком зовнішньої власності, як правило, впроваджують кращі управлінські практики.

Загалом, літературні джерела свідчать про те, що фінансова підтримка може відігравати значну роль у вдосконаленні управлінських практик, інноваціях, зро-

станні та підвищенні ефективності діяльності компаній, залежно від конкретного контексту та особливостей компаній. Фінансове планування, бюджетування, розподіл ресурсів, управління ризиками, управління інвестиціями та фінансовий контроль є важливими для створення ефективних моделей управління. Підприємства повинні мати ефективний фінансовий менеджмент для забезпечення стійкості, зростання та конкурентних переваг. Результати цих досліджень можуть мати важливе значення для політиків і практиків, які прагнуть підтримати розвиток і успіх підприємств у різних умовах.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті полягає в аналізі і визначенні фінансових аспектів, що пов'язані з розробкою та впровадженням управлінських моделей на підприємствах. Стаття спрямована на вивчення основних питань, пов'язаних з фінансовим забезпеченням побудови управлінських моделей, а також на розгляд практичних рекомендацій щодо ефективного використання фінансових ресурсів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Управління підприємством є складним процесом, який передбачає використання різноманітних методів та інструментів. Управлінські моделі є одним із найважливіших засобів менеджменту, які допомагають підприємству раціонально використовувати свої ресурси та досягати поставлених цілей. Успішна розробка та впровадження управлінських моделей потребує значних фінансових витрат. Фінансове забезпечення побудови управлінських моделей є ключовим елементом у забезпеченні ефективності їх функціонування та успішності реалізації.

Фінансове забезпечення побудови управлінських моделей підприємств включає в себе визначення фінансових ресурсів, необхідних для їх розробки та впровадження, а також визначення джерел фінансування цього процесу. Залежно від масштабу та складності управлінської моделі, фінансові витрати на її розробку та впровадження можуть варіюватись від невеликих до дуже значних. Фінансування може здійснюватись з власних джерел підприємства, а також залученням зовнішніх джерел.

Управлінські моделі підприємств — це системи та методології, які використовуються для планування, координації та контролю діяльності підприємства з метою досягнення його стратегічних та оперативних цілей. Управлінські моделі можуть відрізнятися за рівнем складності та деталізації, але вони все ж таки допомагають управляти бізнесом більш ефективно та результативно. Деякі з найпоширеніших управлінських моделей включають:

— Модель SWOT-аналізу, яка дозволяє виявити сильні та слабкі сторони підприємства, а також можливості та загрози, що існують на ринку.

— Модель балансування показників, яка використовується для планування та контролю виконання стратегічних цілей підприємства.

— Модель стандартів якості, яка дозволяє забезпечити якість продукту або послуги, зменшити відходи та збільшити задоволення клієнтів.

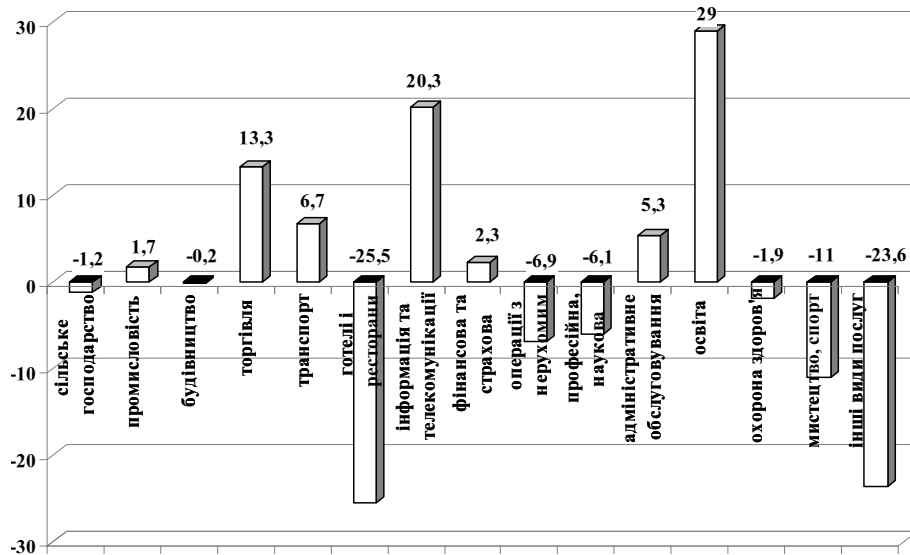

Рис. 1. Рентабельність операційної діяльності великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності за січень-вересень 2022 року, %

Джерело: складено авторами на основі Державної служби статистики України.

— Модель ланцюга поставок, яка дозволяє оптимізувати поставки, зменшити витрати та підвищити якість продукту або послуги.

— Модель маркетингових досліджень, яка дозволяє досліджувати ринок, виявляти потреби клієнтів та розробляти ефективні маркетингові стратегії.

Застосування управлінських моделей допомагає підприємствам ефективніше використовувати ресурси, покращити якість продукту або послуги, зменшити витрати, підвищити задоволення клієнтів та отримати конкурентні переваги на ринку.

Фінансове забезпечення побудови управлінських моделей підприємств є важливим елементом ефективного управління бізнесом. Для досягнення цієї мети, існує багато інструментів, які можна використовувати, такі як бюджетування, фінансовий аналіз та прогнозування.

Бюджетування — це процес планування фінансових витрат на певний період, зазвичай на рік. Бюджет допомагає підприємству планувати свої фінансові ресурси і розподіляти їх між різними проектами та департаментами. Цей інструмент можна використовувати для контролю за витратами, а також для розрахунку планової прибутковості.

Фінансовий аналіз — це процес дослідження фінансових даних підприємства для визначення його фінансового стану та оцінки його ефективності. За допомогою фінансового аналізу можна виявити фактори, які впливають на прибутковість та стабільність підприємства, а також розробити плани з їх коригування.

Прогнозування — це процес розробки прогнозів на основі даних про минулі результати та показники діяльності підприємства. Прогнозування можна використовувати для розрахунку планових витрат, доходів та прибутків. Цей інструмент також допомагає підприємству планувати свою стратегію розвитку та визначити головні напрямки своєї діяльності. Управління ризиками — це процес визначення, оцінки та управління ризиками, які можуть вплинути на операційну діяльність підприємства.

На рис. 1 розглянуто рентабельність операційної діяльності великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності за січень-вересень 2022 року.

Аналіз даних рис. 1 показує рівень рентабельності (або збитковості) операційної діяльності різних підприємств за видами економічної діяльності за період з січня по вересень 2022 року, відображений у відсотках. Загальна рентабельність операційної діяльності всіх підприємств за цей період склала 3,1%. З найбільш успішних видів діяльності можна виділити торгівлю (13,3%), транспорт (6,7%) та інформацію та телекомунікації (20,3%). З іншого боку, готелі та ресторани, мистецтво та спорт, а також інші види послуг були дуже збитковими з рівнями рентабельності -25,5%, -11,0% та -23,6% відповідно. Цей рисунок може бути корисним для аналізу ринку та визначення потенційно прибуткових галузей економіки, а також для планування бізнесу та інвестицій.

Ще одним важливим аспектом, який слід враховувати при обговоренні фінансової підтримки побудови моделей управління, є потенційна рентабельність інвестицій (ROI). Хоча початкові витрати на розробку та впровадження моделі управління можуть бути значними, потенційні вигоди для компанії також можуть бути важливими з точки зору підвищення ефективності, продуктивності та прибутковості. Тому доцільно ретельно оцінити потенційну рентабельність інвестицій, виділяючи фінансові ресурси на ці цілі.

Одним із підходів до фінансової підтримки розробки управлінської моделі є виділення спеціального бюджету для цієї мети. Цей бюджет може покривати такі витрати, як наймання консультантів або спеціалістів, проведення маркетингових досліджень, інвестиції в програмне забезпечення або технології, необхідні для розробки та впровадження моделі. Виділивши спеціальний бюджет, компанії можуть гарантувати, що вони мають необхідні ресурси для завершення проекту, не відволікаючи ресурси з інших сфер діяльності підприємства.

Рис. 2. Процес прийняття рішень стосовно фінансового забезпечення побудови управлінських моделей підприємств може містити такі елементи та аспекти

Джерело: власна розробка авторів.

Інший підхід полягає в пошуку зовнішнього фінансування для розробки моделі управління. Це може включати пошук венчурного капіталу або інших форм інвестицій для покриття витрат на розробку та впровадження. Хоча цей підхід може забезпечити додаткові ресурси, він також несе в собі потенційні ризики, такі як необхідність задовольняти вимоги інвесторів або дотримуватися жорстких часових рамок.

Існує кілька різних джерел фінансування побудови управлінських моделей. Далі розглянуто кожне з них, а також їх переваги та недоліки.

1. Бюджетування: Це джерело фінансування полягає в тому, що компанія виділяє кошти зі свого бюджету для фінансування проекту побудови управлінської моделі. Це може бути корисним для компаній, які мають достатньо ресурсів для вкладення в нові проекти. Проте, бюджетні обмеження можуть стати перешкодою для компаній з меншими фінансовими можливостями. Так, компанія, яка має стабільний дохід та достатньо

ресурсів для фінансування нових проектів, використовує свій бюджет для побудови нової управлінської моделі. - Переваги: контроль над фінансами компанії; немає необхідності платити відсотки за позику. Недоліки: обмеження бюджетних ресурсів; відсутність зовнішніх джерел фінансування може призвести до обмеження розвитку компанії.

2. Кредитування — це джерело фінансування полягає в одержанні позики від банку або іншої фінансової установи. Це може бути корисним для компаній, які потребують додаткових фінансових ресурсів для фінансування своїх проектів. Проте, це також може бути дорогим джерелом фінансування, оскільки позичкові кошти повинні бути повернуті зі відсотками. Так, компанія бере кредит в банку для фінансування побудови нової управлінської моделі. - Переваги: додаткові фінансові ресурси доступні для компанії; можливість швидкого отримання грошей для фінансування проектів. Недоліки: відсотки за позику можуть бути досить високими, що збільшує загальну вартість проекту; компанія повинна повернути позику з відсотками, що може призвести до фінансового тягаря.

3. Інвестування: Це джерело фінансування полягає в тому, що компанія залучає інвесторів для фінансування проекту. Інвестори можуть бути як індивідуальними особами, так і інвестиційними фондами або іншими компаніями. Інвестування може бути корисним для компаній, які не мають достатньо ресурсів для вкладення в нові проекти. Так, компанія залучає інвесторів для фінансування побудови нової управлінської моделі. Переваги: додаткові

фінансові ресурси доступні для компанії; інвестори можуть принести додаткову експертизу та досвід в розвитку проекту. Недоліки: компанія повинна поділитися контролем та прибутками проекту з інвесторами; невдача проекту може призвести до фінансових втрат для інвесторів та компанії.

4. Залучення зовнішніх інвесторів: Це джерело фінансування полягає в тому, що компанія залучає кошти від зовнішніх інвесторів, які не мають прямого впливу на управління проектом. Це може бути корисним для компаній, які хочуть залучити додаткові ресурси, не втрачаючи контроль над проектом. Переваги: додаткові фінансові ресурси доступні для компанії; компанія зберігає контроль над проектом. Недоліки: зовнішні інвестори можуть вимагати високих відсотків за свої інвестиції; компанія повинна повернути гроші з відсотками.

Кожне з джерел фінансування має свої переваги та недоліки, і обрання того чи іншого джерела зале-

жити від конкретної ситуації. Зокрема, компанії зі стабільними фінансами можуть більш вигідно скористатися бюджетуванням, тоді як компанії з обмеженими ресурсами можуть знайти інші джерела фінансування більш корисними. Незалежно від того, яке джерело фінансування обере підприємство, важливо враховувати весь спектр переваг та недоліків, щоб зробити найкращий вибір.

Зрештою, найбільш ефективний підхід до фінансової підтримки розробки моделі управління залежатиме від конкретних потреб та обставин компанії. Однак, незалежно від обраного підходу, важливо ретельно зважити фінансові наслідки цієї інвестиції та переконатися, що потенційна рентабельність інвестицій виправдовує попередні витрати.

Таким чином, фінансова підтримка є ключовим аспектом побудови ефективних моделей управління бізнесом. Незалежно від того, чи передбачає вона виділення спеціального бюджету, пошук зовнішнього фінансування або інші підходи, ретельний аналіз фінансових наслідків цих інвестицій є запорукою успіху. Інвестуючи в ефективні моделі управління, компанії можуть підвищити свою ефективність, продуктивність і прибутковість, а також позиціонувати себе для довгострокового успіху в умовах зростаючої конкуренції на ринку.

Окрім фінансових аспектів, важливо враховувати людські ресурси, необхідні для успішної розробки та впровадження управлінських моделей. Сюди входить потреба у кваліфікованих фахівцях з досвідом у таких сферах, як фінанси, операції та технології. Ці фахівці можуть допомогти забезпечити ефективну розробку, впровадження та моніторинг моделі, а також її відповідність конкретним потребам і цілям компанії. Іншим важливим моментом є необхідність ефективної комунікації та співпраці між різними відділами та зацікавленими сторонами всередині компанії.

Управлінський процес прийняття рішень — це систематичний підхід до вирішення проблем або прийняття рішень в організації. Процес прийняття рішень стосовно фінансового забезпечення побудови управлінських моделей підприємств може містити такі елементи та аспекти як показано на рис. 2.

Процес прийняття рішень стосовно фінансового забезпечення побудови управлінських моделей підприємств може варіюватися в залежності від організації та контексту прийняття рішень. Однак, він завжди включає збір та аналіз інформації, вибір альтернативних варіантів та прийняття рішення, яке буде оптимальним для організації. Залежно від конкретної теми та аудиторії, можуть бути додані й інші елементи та аспекти. Важливо, щоб рішення були структурованими та логічними, а їх використання допомагало розуміти процеси та взаємозв'язки між елементами управлінського процесу та фінансового забезпечення побудови управлінських моделей підприємств.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, у статті було досліджено різні аспекти фінансового забезпечення управлінської діяльності

підприємств. Зокрема, було досліджено питання фінансової ефективності використання ресурсів підприємства для побудови управлінських моделей. Загалом, дослідження показало, що фінансове забезпечення є важливим елементом побудови управлінських моделей підприємств. Існує багато різних джерел фінансування, які можуть бути використані для цієї мети, і кожен тип підприємства повинен знаходити свій власний спосіб фінансування, враховуючи свої цілі та завдання. Також дослідження фінансового аспекту побудови управлінських моделей, проводилося у сукупності інших важливих факторів, таких як людський капітал, технології, інформаційні технології тощо. У подальших дослідженнях буде проаналізовано роль фінансової стратегії підприємства у побудові управлінських моделей та визначено найбільш оптимальний спосіб фінансового забезпечення управління підприємством.

Література:

1. Офіційний сайт державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Bondarenko, O., & Mikhaylova, O. (2021). Financial mechanisms of building management models for enterprises. *Economic Annals-XXI*, 183 (3—4), 45—49.
3. Boulanger, P., & Sabadie, W. (2022). Financial Support for Enterprise Management: Evidence from a US Small Business Loan Program. *Journal of Banking & Finance*, 132, 1—11.
4. He, L., & Chen, X. (2023). Financial Support, Ownership Structure, and Management Model of Private Enterprises in the United States. *Journal of Financial Research*, 46 (1), 73—87.
5. Kozachenko, I., & Kuzmenko, O. (2021). Financial and economic analysis of the formation of management models for enterprises. *International Journal of Applied Economics, Finance and Accounting*, 3 (2), 1—12.
6. Koliushko, I., & Masiuk, A. (2022). The financial aspect of the enterprise management model. *Investment Management and Financial Innovations*, 19(3), 1—12.
7. Karpenko, O., & Dubynska, L. (2022). Financial and economic mechanisms for building a management model of an enterprise. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics*, 7 (209), 22—28.
8. Khalatur S. Mechanism of adaptation of agro-industrial complex of Ukraine in the conditions of global food problem. *Visnyk Dnipropetrovsk' koho derzhavnoho aharno-ekonomichnoho universytetu*. 2015, № 1, pp. 114—116.
9. Khalatur S., Hudym K. (2016). Systematisation and analysis of MNCs' models of conduct for entering the national agrarian markets. *Економічний часопис XXI*, 5—6, pp. 34—37.
10. Khalatur S.M. Innovative doctrine development of agriculture growth of Ukraine. *Технологический аудит и резервы производства*. 2017. Vol. 4, № 5 (36). С. 19—26.
11. Khalatur, S.; Masiuk, Y.; Kachula, S.; Brovko, L.; Karamushka, O.; Shramko, I. (2021). Entrepreneurship development management in the context of economic security, *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 9(1): 558—573.

12. Khalatur, S.; Tvaronavicieni, M.; Dovgal, O.; Levkovich, O.; Vodolazska, O. (2022). Impact of selected factors on digitalization of financial sector, *Entrepreneurship and Sustainability Issues* 10 (1): 358—377.

13. Lee, C. J., & Kim, H. (2021). The Impact of Financial Support on Small and Medium-sized Enterprises' Management and Performance. *Journal of Small Business Management*, 59(3), 417—436.

14. Li, L., & Li, Y. (2022). Financial Support, Innovation, and the Management Model of Chinese Enterprises. *Journal of Business Research*, 142, 23—33.

15. Lomachynska, Y., & Kovalenko, Y. (2021). Financial support of management model building in enterprises: problems and solutions. *Journal of Economics and Management*, 46 (2), 26—33.

16. Pavlenko, N., & Kovalchuk, I. (2023). Financial provision of management models at enterprises in the context of economic transformation. *Economic Bulletin of the National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"*, 70 (3), 77—84.

17. Shevchuk, T., & Yarmolyuk, Y. (2022). Financial support for building management models in small and medium-sized enterprises. *Economic Bulletin of the National Mining University*, 2(66), 59—64.

18. Smaga, A., & Yermolenko, O. (2023). Financial resources for building management models at the enterprise. *Scientific Bulletin of Polissia*, 1 (17), 72—77.

19. Stasiuk, N., & Bilous, S. (2023). Financial and economic aspects of building management models for industrial enterprises. *Visnyk Khmelnytskyi National University. Economics Series*, 1 (4), 34—40.

20. Tymoshenko, I., & Bilyk, V. (2023). Financial support of building management models at the enterprise: theoretical and practical aspects. *Scientific Bulletin of Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies named after S. Z. Gzhytskyj*, 25 (96), 76—83.

References:

1. Official website of the State Statistics Service of Ukraine (2023), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/>, (Accessed 4 March 2023).

2. Bondarenko, O., & Mikhaylova, O. (2021), "Financial mechanisms of building management models for enterprises, *Economic Annals-XXI*, Vol. 183 (3—4), pp. 45—49."

3. Boulanger, P., & Sabadie, W. (2022), "Financial Support for Enterprise Management: Evidence from a US Small Business Loan Program", *Journal of Banking & Finance*, Vol. 132, pp. 1—11.

4. He, L., & Chen, X. (2023), "Financial Support, Ownership Structure, and Management Model of Private Enterprises in the United States", *Journal of Financial Research*, Vol. 46 (1), pp. 73—87.

5. Kozachenko, I., & Kuzmenko, O. (2021), "Financial and economic analysis of the formation of management models for enterprises", *International Journal of Applied Economics, Finance and Accounting*, Vol. 3 (2), pp. 1—12.

6. Koliushko, I., & Masiuk, A. (2022), "The financial aspect of the enterprise management model", *Investment Management and Financial Innovations*, Vol. 19 (3), pp. 1—12.

7. Karpenko, O., & Dubynska, L. (2022), "Financial and economic mechanisms for building a management model of an enterprise", *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics*, Vol. 7 (209), pp. 22—28.

8. Khalatur, S. (2015), "Mechanism of adaptation of agroindustrial complex of Ukraine in the conditions of global food problem", *Visnyk Dnipropetrovsk' koho derzhavnoho aharno-ekonomichnoho universytetu*, Vol. 1, pp. 114—116.

9. Khalatur, S. and Hudym, K. (2016), "Systematisation and analysis of MNCs' models of conduct for entering the national agrarian markets", *Economic Annals XXI*, 5—6, pp. 34—37.

10. Khalatur, S.M. (2017), "Innovative doctrine development of agriculture growth of Ukraine", *Technological audit and production reserves*, Vol. 4, no. 5 (36). pp. 19—26.

11. Khalatur, S. Masiuk, Y. Kachula, S. Brovko, L. Karamushka, O. and Shramko, I. (2021), "Entrepreneurship development management in the context of economic security", *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, Vol. 9 (1), pp. 558—573.

12. Khalatur, S. Tvaronavicieni, M. Dovgal, O. Levkovich, O. and Vodolazska, O. (2022), "Impact of selected factors on digitalization of financial sector", *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, Vol. 10(1), pp. 358-377.

13. Lee, C. J., & Kim, H. (2021), "The Impact of Financial Support on Small and Medium-sized Enterprises' Management and Performance", *Journal of Small Business Management*, Vol. 59 (3), pp. 417—436.

14. Li, L., & Li, Y. (2022), "Financial Support, Innovation, and the Management Model of Chinese Enterprises", *Journal of Business Research*, Vol. 142, pp. 23—33.

15. Lomachynska, Y., & Kovalenko, Y. (2021), "Financial support of management model building in enterprises: problems and solutions", *Journal of Economics and Management*, Vol. 46 (2), pp. 26—33.

16. Pavlenko, N., & Kovalchuk, I. (2023), "Financial provision of management models at enterprises in the context of economic transformation", *Economic Bulletin of the National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"*, Vol. 70 (3), pp. 77—84.

17. Shevchuk, T., & Yarmolyuk, Y. (2022), "Financial support for building management models in small and medium-sized enterprises", *Economic Bulletin of the National Mining University*, Vol. 2 (66), pp. 59—64.

18. Smaga, A., & Yermolenko, O. (2023), "Financial resources for building management models at the enterprise", *Scientific Bulletin of Polissia*, Vol. 1 (17), pp. 72—77.

19. Stasiuk, N., & Bilous, S. (2023), "Financial and economic aspects of building management models for industrial enterprises", *Visnyk Khmelnytskyi National University. Economics Series*, Vol. 1 (4), pp. 34—40.

20. Tymoshenko, I., & Bilyk, V. (2023), "Financial support of building management models at the enterprise: theoretical and practical aspects", *Scientific Bulletin of Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies named after S. Z. Gzhytskyj*, Vol. 25 (96), pp. 76—83.

Стаття надійшла до редакції 07.04.2023 р.